

LIIKETYÖNANTAJAIN KESKUSLIITTO LTK
SUOMEN TEKNISTEN TOIMIHENKILÖJÄRJESTÖJEN
KESKUSLIITTO STTK

YLEISSOPIMUS

1 § Neuvottelu- ja sopimistoiminnan lähtökohdat

Keskusjärjestöt neuvottelevat luottamuksellisesti kaikkien niiden toimialalla esiintyvien, molempia osapuolia koskevien kysymysten ratkaisemiseksi yhteisymmärryksessä.

Keskusjärjestöt kehittävät yhteistoiminnassa jäsenliittojen kanssa sekä tulopoliittista, keskusjärjestöjen välistä, liittotason samoin kuin paikallisen tason neuvottelu- ja sopimisjärjestelmiä.

Neuvottelu- ja sopimusjärjestelmiä kehitettäessä sekä keskusjärjestöratkaisujen muodoissa pidetään tavoitteena, että ne vastaavat jäsenliittojen sekä yritysten ja henkilöstön tarpeita ja mahdollisuuksia.

Keskusjärjestöt kehittävät neuvottelu- ja sopimustoimintaa sopimusvapauden pohjalta tavoitteenaan tehtyjen sopimusten noudattamisen varmistaminen.

Keskusjärjestöt pyrkivät edistämään yritysten ja henkilöstön välistä yhteistoimintaa, henkilöstöpolitiikkaa, työolo-
suhteita, työsuhteiden pysyvyyttä, henkilöstön ammattitaidon kehittämistä sekä henkilöstölle annettavaa koulutusta sekä järjestelmällistä ja oikeudenmukaista rationalisointia sekä tuottavuutta. Tässä tarkoituksessa kehitetään uusia, työelämän muuttuviin olosuhteisiin soveltuvia sopimuksia ja erilaisia ohjausjärjestelmiä.

2 § Neuvottelu- ja sopimisvastuun jako

Keskusjärjestöjen tehtävänä on sopia etukysymysten ratkaisemisen tavoitteet ja niiden puitteet. Ratkaisuissa mukana olevat jäsenliitot sopivat alakohtaiset mallit ja luovat edellytykset työpaikkatason tarpeet huomioon ottaviin sovellutuksiin.

Kunkin sopijatason tulee ottaa kantaa vain asioihin, joiden toteutumisesta se pystyy vastaamaan.

3 § Neuvottelu- ja sopimistoiminta

Tulopoliittisten ratkaisujen edellytyksenä on valtiovallan ja työmarkkinakeskusjärjestöjen toimiva neuvotteluyhteys.

Keskusjärjestösopimus allekirjoitetaan vasta, kun sen pitävyys on yhteisesti varmistettu. Se saa työehtosopimuksen luonteen, kun työehtosopimusosapuolet ovat siitä erikseen sopineet. Osapuolet vastaavat todettuja varauksia lukuunottamatta keskusjärjestösopimuksella tekemiensä sitoumusten ja samassa yhteydessä antamiensa lupauksen toteutumisesta.

Tämän sopimuksen osapuolet seuraavat keskusjärjestöratkaisun toteutumista liittotason neuvotteluissa. Keskusjärjestöt antavat tässä tarkoituksessa liitoille niiden tarvitsemaa tukea ja asiantuntija-apua.

Jäsenliittojen toimihenkilötyöehtosopimukset tulee pääsääntöisesti tehdä vakiintunutta toimialaperiaatetta noudattaen. Soveltamisalariidat on ratkaistava ensi sijassa järjestöjen välisin neuvotteluin. Ellei soveltamisalariitaa saada liittotason neuvotteluissa sovituksi, voidaan asia alistaa keskusjärjestöjen ratkaistavaksi.

Työmarkkinaosapuolten velvollisuutena on tehtyjen työehtosopimusten mukaisesti tukea ja kunnioittaa sopimus- ja sovittelujärjestelmän edellyttämää työrauhaa.

4 § Työehtosopimusten tulkinta

Voimassa olevien työehtosopimusten tulkinnassa syntyneet erimielisyydet ratkaistaan ko. sopimuksissa sovitussa järjestyksessä.

Mikäli työehtosopimuksen tulkintaa koskevaa erimielisyyttä ei onnistuta työehtosopimuksen osapuolten toimesta ratkaisemaan, voivat keskusjärjestöt osapuolten pyynnöstä ratkaista asian.

5 § Jatkuvan neuvottelun periaate

Neuvottelu- ja sopimustoiminnassa noudatetaan jatkuvan neuvottelun periaatetta: sopimuskauden aikana neuvotellaan ja jo silloin sovitaan ratkaistavissa olevista asioista.

Jatkuvan neuvottelun periaatteen tulee luoda edellytykset keskittyä tulopolitiikkaan liittyvissä neuvotteluissa samoin kuin muissa keskusjärjestöjen välisissä sopimusneuvotteluissa sekä työehtosopimusneuvotteluissa asioihin, joilla on sopijapuolten kannalta olennainen merkitys.

6 § Työpaikkataso

Keskusjärjestöt korostavat liittotason yhteistyön merkitystä keskusjärjestösopimusten ja alakohtaisten työehtosopimusten soveltamisen tukemisessa työpaikoilla.

Keskusjärjestöt pitävät tärkeänä, että liitot yhteistyössä huolehtivat työehtosopimusten mukaisen neuvottelumenettelyn toimimisesta työpaikkatasolla.

Ohjaus- ja sopimusjärjestelmiä kehittämällä järjestöt myötävaikuttavat hyvien ja asiallisten neuvottelusuhteiden kehittymiseen työpaikoilla.

Osapuolet painottavat työehtosopimukseen ja työsuhteisiin yleisesti liittyvien asioiden tiedottamisen tärkeyttä.

7 § Työelämää koskeva lainsäädäntö

Työelämää koskevan lainsäädännön kehittäminen toteutetaan järjestöjen tarpeiden mukaisesti valmistelemalla sitä ensisijaisesti järjestöjen välisissä neuvotteluissa tai kolmikantaisesti yhdessä viranomaisten kanssa.

Lainsäädännön tekninen viimeistely suoritetaan sovitun toteuttaen kolmikantaisesti.

8 § Sopimuksen sitovuus ja voimassaolo

Tämä sopimus sitoo sellaisenaan Liiketyöntantajain Keskusliittoa ja Suomen Teknisten Toimihenkilöjärjestöjen

Keskusliittoa niiltä osin kuin siinä on sovittu välittömästi keskusliittojen välisistä suhteista. Muilta osin se sitoo keskusliittoja ja niiden jäsenliittoja niissä tapauksissa, joissa ne ovat tehneet yleisen tai paikallisen työehtosopimuksen.

Keskusliiton, joka haluaa muuttaa tätä sopimusta, on jätettävä toiselle sopimuspuolelle kirjallinen ehdotus. Asia on otettava kuukauden kuluessa esityksen tekemisestä käsiteltäväksi keskusliittojen välisissä neuvotteluissa.

Jos jompi kumpi keskusliitto haluaa luopua tästä sopimuksesta, on asiasta kirjallisesti ilmoitettava toiselle sopimuspuolelle, jolloin sopimuksen voimassaolo päättyy kolmen kuukauden kuluttua ilmoituksen vastaanottamisesta.

Helsingissä 6. päivänä maaliskuuta 1989

LIIKETYÖNANTAJAIN KESKUSLIITTO LTK

SUOMEN TEKNISTEN TOIMIHENKILÖJÄRJESTÖJEN KESKUSLIITTO STTK

